

Evropsko
sodišče za
človekove
pravice

50 VPRAŠANJ Z ODGOVORI O ESČP

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

50 vprašanj z odgovori o ESČP

Evropska konvencija o človekovih pravicah

1 Kdaj je bila Konvencija sprejeta?

Konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, bolj znana kot „Evropska konvencija o človekovih pravicah“, je bila na voljo za podpis 4. novembra 1950 v Rimu in je začela veljati 3. septembra 1953. Konvencija je uveljavila določene pravice, navedene v Splošni deklaraciji o človekovih pravicah in v sklopu konvencije je bil ustanovljen sodni organ s pooblastili za sankcioniranje držav, ki ne upoštevajo njenih določb.

2 Kaj je protokol h Konvenciji?

Protokol h Konvenciji je besedilo, ki izvorni konvenciji dodaja eno ali več pravic ali spreminja nekatere njene določbe.

Protokoli, ki h Konvenciji dodajajo pravice, so zavezujoči le v državah, ki so jih podpisale in ratificirale. Določbe niso zavezujoče za državo, ki je protokol zgolj podpisala, vendar ga ni ratificirala.

Do zdaj je bilo sprejetih 14 dodatnih protokolov.

3 Katere pravice varuje Konvencija?

Države, ki so ratificirale Konvencijo, prav tako znane kot „države pogodbenice“, so se zavezale zagotoviti vsem pod svojo sodno oblastjo, ne zgolj svojim državljanom,

temeljne državljanske in politične pravice, ki jih določa Konvencija.

Pravice in svoboščine, ki jih zagotavlja Konvencija, vključujejo pravico do življenja, pravico do poštenega sojenja, pravico do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja, svobodo izražanja, svobodo mišljenja, vesti in vere ter varstvo lastnine. Konvencija še posebej prepoveduje mučenje in nečloveško ali poniževalno ravnanje ali kaznovanje, prisilno delo, samovoljno in nezakonito pridržanje ter kršitev pravic in svoboščin, ki jih določa Konvencija.

4 Se Konvencija spreminja?

Da. Konvencija se spreminja predvsem z vidika interpretacije določb s strani Evropskega sodišča za človekove pravice. Konvencija je s sodno prakso sodišča postala živ instrument. Sodišče je tako pravice razširilo in jih uporabilo v primerih, ki jih v času, ko je bila Konvencija prvič sprejeta, ni bilo mogoče predvideti.

Konvencija se prav tako spreminja z dodajanjem novih pravic s protokoli: na primer julija 2003 s Protokolom št. 13 glede odprave smrtne kazni v vseh okoliščinah ali aprila 2005 s Protokolom št. 12, ki se nanaša na nediskriminacijo.

5 Je Konvencija zavezujoča za nacionalna sodišča?

Konvencija velja na nacionalni ravni. Vključena je bila v zakonodajo držav pogodbenic, ki so se zavezale k varstvu pravic, določenih s Konvencijo. Nacionalna sodišča morajo zato upoštevati določila

Ta dokument je pripravila služba za odnose z javnostmi Sodišča za človekove pravice in za sodišče ni zavezujoč. Njegov namen je podati splošne osnovne informacije o delu Sodišča.

Za podrobnejše informacije glejte dokumente na spletni strani Sodišča, ki jih je pripravilo Tajništvo Sodišča. www.echr.coe.int.

© European Court of Human Rights, 2021

European Court of Human Rights
Council of Europe
67075 Strasbourg cedex
France

Konvencije. Evropsko sodišče za človekove pravice v primeru pritožbe posameznikov zaradi nespoštovanja pravic sankcionira državo.

Evropsko sodišče za človekove pravice (ESČP)

6 Kakšna je sestava sodišča?

Število sodnikov je enako številu držav pogodbenic Konvencije.

7 Kako so izvoljeni sodniki sodišča?

Sodnike izvoli Parlamentarna skupščina Sveta Evrope s seznama, na katerem vsaka država predlaga tri kandidate. Dodeljen jim je devetletni mandat brez možnosti podaljšanja.

8 So sodniki zares neodvisni?

Čeprav so sodniki izvoljeni glede na državno pripadnost, obravnavajo zadeve kot posamezniki in ne zastopajo države. Povsem so neodvisni in ne smejo opravljati nobenih dejavnosti, ki bi lahko vplivale na njihovo neodvisnost in nepristranskost.

9 Ali sodniki obravnavajo zadeve, ki zadevajo njihovo lastno državo?

„Nacionalni sodniki“ ne morejo zasedati kot posamezniki. Izjemoma so lahko

povabljeni, da zasedajo v odboru. Sestava sodišča pri zasedanju senata sedmih sodnikov ali velikega senata sedemnajstih sodnikov vedno vključuje „nacionalnega sodnika“.

10 Kaj je Tajništvo Sodišča in kako deluje?

Tajništvo je skupina zaposlenih, ki Sodišču pri svojem delovanju zagotavlja pravno in administrativno pomoč. Sestavljajo jo pravniki, administrativno in tehnično osebje ter prevajalci.

11 Kolikšen je proračun Sodišča?

Izdatke Sodišča krije Svet Evrope, proračun katerega predstavljajo prispevki držav članic na podlagi lestvic, ki temeljijo na številu prebivalcev in BDP.

Iz proračuna Sodišča so financirane plače sodnikov in drugih zaposlenih ter različni administrativni stroški (za informacijsko tehnologijo, službena potovanja, prevode, tolmačenje, publikacije, stroške reprezentance, pravno pomoč, stroške misij za ugotavljanje dejstev itd.).

12 Se lahko sestava Sodišča pri posameznih zadevah razlikuje?

Da, zadeve obravnava ena od štirih glavnih zasedb.

Očitno nedopustne pritožbe obravnava sodnik posameznik. Odbor treh sodnikov lahko soglasno odloči o dopustnosti in utemeljenosti zadev, za katere že obstaja uveljavljena sodna praksa sodišča. O

pritožbah lahko po večinskem sistemu odloča tudi senat sedmih sodnikov, večinoma o dopustnosti in utemeljenosti zadeve.

Veliki senat sedemnajstih sodnikov izjemoma obravnava zadeve zaradi odstopa sodne pristojnosti s strani senata ali če je bila sprejeta zahteva za predložitev zadeve.

13 Kakšna je razlika med senatom in oddelkom?

Odderek je upravni organ in senat je sestava sodnikov Sodišča znotraj določenega oddelka.

Sodišče ima pet oddelkov, znotraj katerih so oblikovani senati. Vsak odderek ima predsednika, podpredsednika in skupino drugih sodnikov.

14 Kako so sestavljeni senati in veliki senati?

Senat sestavljajo predsednik oddelka, kateremu je bila zadeva dodeljena, „nacionalni sodnik“ (sodnik, ki je državljan države, zoper katero je bila vložena pritožba) in pet drugih sodnikov, ki jih izbere predsednik oddelka, izbran po principu rotacije.

Veliki senat sestavljajo predsednik in podpredsedniki sodišča, predsedniki oddelkov in nacionalni sodnik skupaj z drugimi sodniki, izbranimi z žrebom. Ko obravnava predložene zadeve, v njem ne zasedajo sodniki, ki so pred tem zasedali v senatu, ki je prvi obravnaval zadevo.

15 Kdaj zadevo obravnava veliki senat?

Postopek se lahko pred velikim senatom začne na dva načina: s predložitvijo in odstopom pristojnosti.

Ko senat izda sodbo, lahko stranki zahtevata predložitev zadeve velikemu senatu. Takšni zahtevki so sprejeti izjemoma. Porota sodnikov velikega senata odloči, ali bo zadeva posredovana velikemu senatu v vnovično odločanje.

Zadeve so lahko velikemu senatu posredovane tudi, če mu senat odstopi pristojnost, vendar se tudi to dogaja izjemoma. Senat, ki mu je zadeva dodeljena, lahko odstopi pristojnost velikemu senatu, če se pri zadevi pojavljajo resna vprašanja glede interpretacije Konvencije ali če obstaja nevarnost nedoslednosti glede na predhodno izrečeno sodbo sodišča.

16 Lahko sodnik zavrne navzočnost pri zasedanju glede zadeve?

Da. Sodniki se pravzaprav morajo vzdržati odločanja o zadevi, če so bili pred tem na kakršen koli način dejavni v zadevi. To imenujemo umik. V postopku jih zamenja drug sodnik. V primerih, ko odstopi nacionalni sodnik, pa je imenovan *ad hoc* sodnik.

17 Kaj je ad hoc sodnik?

Ad hoc sodnik je imenovan s strani pristojne vlade, če nacionalni sodnik ne zaseda zaradi nezmožnosti, umika ali izločitve.

18 Kakšne so pristojnosti Sodišča?

Sodišče zadev ne sme sprejeti na lastno pobudo. Pristojno je za obravnavo kršitev Evropske konvencije o človekovih pravicah, za kar mora prejeti individualno ali meddržavno pritožbo.

Postopek pred Sodiščem

19 Kdo se lahko obrne na Sodišče?

Konvencija razlikuje med dvema vrstama pritožbe: individualno pritožbo lahko vložijo katera koli oseba, skupina posameznikov, podjetje ali nevladna organizacija, ki se želi pritožiti zaradi kršitve svojih pravic, meddržavno pritožbo pa lahko vložijo katera koli država zoper drugo državo.

Od ustanovitve Sodišča so večino pritožb vložili posamezniki, ki so se neposredno obrnili na sodišče zaradi ene ali več kršitev Konvencije.

20 Zoper koga so vložene pritožbe?

Pritožbo je mogoče vložiti zoper eno ali več držav, ki so ratificirale Konvencijo. Vse pritožbe zoper tretje države in posameznike bodo zavrnjene kot nedopustne.

21 Kako vložiti pritožbo na sodišče?

Posamezniki lahko pritožbo vložijo neposredno, pri čemer pomoč odvetnika v začetku postopka ni potrebna. Zadostuje, da sodišču pošljejo natančno izpolnjen pritožbeni obrazec ter potrebne dokumente. Registracija vloge s strani Sodišča ni zagotovilo za dopustnost ali vsebinsko utemeljenost pritožbe.

Sistem Konvencije zagotavlja „preprost“ dostop do Sodišča, ki vsakemu posamezniku omogoča, da se obrne na Sodišče, tudi če živi v odročnem kraju države članice ali je brez denarja. Zaradi tega so postopki pred Sodiščem brezplačni.

22 Kakšna je razlika med individualno pritožbo in meddržavno pritožbo?

Večina pritožb na Sodišče je vložena s strani posameznikov. Država lahko prav tako vložijo pritožbo zoper drugo državo pogodbenico Konvencije; to so tako imenovane meddržavne pritožbe.

23 Me mora v postopku pred sodiščem zastopati odvetnik?

Pravno zastopanje na začetku postopka ni nujno; vsak se lahko na Sodišče obrne neposredno. Pomoč odvetnika pa postane potrebna, ko sodišče o zadevi obvesti vlado tožene države za predložitev stališč. Od te faze postopka je po potrebi pritožnikom lahko dodeljena pravna pomoč.

24 Kdo je upravičen do predložitve pravnih stališč sodišču?

Seznam pooblaščenih odvetnikov za pisno ali ustno posredovanje stališč Sodišču ne obstaja. Pritožnika lahko zastopa vsakdo, ki je odvetnik v eni od držav pogodbenic Konvencije ali ki ga je za to pooblastil predsednik senata.

25 Katere so različne faze postopkov pred sodiščem?

Obstajata dve glavni fazi odločanja o zadevi pred Sodiščem: faza odločanja o dopustnosti in faza odločanja o utemeljenosti (tj. obravnavanih pritožb). Tudi obravnavanje posamezne vloge poteka v več fazah.

Sodnik posameznik bo odločil, da je vloga nedopustna, če je nedopustnost jasna že od samega začetka. Na njegovo odločitev se ni mogoče pritožiti.

Odbor poda odločitev ali sodbo glede zadeve, za katero že obstaja uveljavljena sodna praksa Sodišča.

Senat o zadevi obvesti vlado tožene države za predložitev stališč. Pisna stališča predložita obe stranki. Sodišče nato odloči, ali je za zadevo primerna javna obravnava, vendar se to glede na število obravnavanih vlog zgodi izjemoma. Senat na koncu izda sodbo, ki po preteku trimesečnega roka, v katerem lahko pritožnik ali vlada države zahtevata predložitev zadeve velikemu senatu v ponovno odločanje, postane dokončna. Če sodniki velikega senata sprejmejo zahtevo za predložitev, bo zadeva znova obravnavana in če bo

potrebno, bo razpisana javna obravnava. Sodba velikega senata je dokončna.

26 Kakšni so pogoji dopustnosti?

Vloge morajo izpolnjevati določene zahteve, da jih sodišče razglasi za dopustne, sicer pritožbe ne bodo obravnavane. Zadevo je mogoče predložiti Sodišču, šele ko so izčrpana vsa domača pravna sredstva. To pomeni, da so se morali posamezniki, ki se pritožijo zaradi kršitve svojih pravic, pred tem obrniti na sodišča v zadevni državi, in sicer vse do najvišje stopnje sodne oblasti. Tako je državi pogodbenici najprej dana priložnost, da popravi očitano kršitev na nacionalni ravni.

Pritožbe vlagatelja se morajo nanašati na eno ali več pravic, določenih s Konvencijo. Sodišče ne more obravnavati pritožb glede kršitev katerih koli drugih pravic.

Prav tako je treba vlogo na Sodišče vložiti v roku štirih mesecev od zadnje sodne odločitve v zadevi, ki bo običajno sodba najvišjega sodišča v zadevni državi. Pritožnik mora biti osebno in neposredno žrtev kršitve Konvencije, zaradi katerih so zanj nastale hujše posledice. Pri tem seveda ne gre pozabiti, da se je mogoče pritožiti zgolj zoper eno ali več držav pogodbenic Konvencije in ne zoper katero koli drugo državo ali posameznika.

27 Lahko nevladne organizacije in države sodelujejo v obravnavah?

Da, tako nevladne organizacije kot države lahko vložijo pritožbe. Predsednik sodišča

jih prav tako lahko pooblasti, da se udeležijo obravnave kot tretja stran.

28 *Kdo je udeležen kot tretja stran?*

Predsednik sodišča lahko kateri koli osebi, razen vlagatelju, ali kateri koli državi pogodbenici Konvencije, razen državi, zoper katero je bila vložena pritožba, dodeli pooblastila, da se udeleži obravnave. To imenujemo intervencija tretje strani. Ta oseba ali država je upravičena, da vloži vlogo in se udeleži javnih obravnav.

29 *Lahko Sodišče imenuje strokovnjake ali zasliši prič?*

Da. Sodišče lahko izjemoma odloči, da bo za pojasnitev dejstev v določeni zadevi uvedlo preiskovalne ukrepe in zaposlene napotilo v določene države. Delegacija Sodišča lahko zasliši prič in opravi poizvedbo na kraju samem.

Sodišče občasno imenuje izvedence, npr. ko zdravnike specialiste prosi za pregled pritožnikov v zaporu.

30 *Ali obravnave sodišča potekajo javno?*

Postopek pred Sodiščem načeloma poteka v pisni obliki, vendar se Sodišče občasno odloči, da bo v posebnih primerih razpisalo javno obravnavo.

Obravnave potekajo v stavbi Sodišča za človekove pravice v Strasbourgu. Obravnave so javne, razen če predsednik senata ali velikega senata odloči drugače. Javnost in novinarji se tako običajno lahko

udeležijo obravnave, pri čemer morajo na recepciji zgolj predložiti svojo novinarsko ali osebno izkaznico.

Vse obravnave se snemajo in so isti dan predvajane na spletni strani Sodišča od 14.30 ure (po lokalnem času).

31 *Kaj so ugovori nesprejemljivosti?*

Ugovori nesprejemljivosti so argumenti, ki jih poda vlada tožene države, ko zahteva, da naj sodišče zadeve vsebinsko ne obravnava.

32 *Kaj je prijateljska poravnava?*

Prijateljska poravnava je dogovor med strankama, da zaključita postopek, ki se je začel z vloženo pritožbo. Če se stranki odločita spor zaključiti na ta način, država pritožniku običajno plača določeno vsoto denarja. Sodišče izbriše vlogo s seznama zadev, potem ko je proučilo pogoje prijateljske poravnave, razen če meni, da je potrebna nadaljnja obravnava zaradi spoštovanja človekovih pravic.

Sodišče stranki vedno spodbuja k prijateljski poravnavi. Če stranki ne skleneta dogovora, sodišče nadaljuje z obravnavanjem vsebine pritožbe.

33 *Lahko Sodišče odredi začasne ukrepe?*

Ko Sodišče prejme pritožbo, lahko medtem ko nadaljuje z obravnavanjem zadeve, odloči, da mora država začasno sprejeti določene ukrepe. Ti običajno vključujejo

zahtevo, da se država vzdrži določenega ravnanja, kot je nevratanje posameznikov v državo, če obstaja domneva za nevarnost smrti ali mučenja.

34 *So vse razprave javne?*

Ne, razprave sodišča so vedno tajne.

35 *Je katera koli država že kdaj zavrnila sodelovanje s sodiščem?*

Poznani so primeri, ko so se države izmikale ali celo zavrnile posredovanje informacij in dokumentov Sodišču, potrebnih za obravnavanje zadeve.

Sodišče lahko v takšnem primeru v skladu z 38. členom Konvencije (države zavezuje, da sodišču zagotovijo potrebno pomoč) sankcionira državo.

36 *Kako dolgo običajno trajajo postopki pred Sodiščem?*

Trajanje postopka pred Sodiščem ni mogoče predvideti.

Sodišče si prizadeva obravnavati zadeve v roku treh let od vložitve, vendar obravnavanje nekaterih zadev traja dlje, medtem ko je druge mogoče obravnavati hitreje.

Trajanje postopka pred Sodiščem je odvisno od zadeve same, zasedbe sodnikov, ki ji je bila zadeva dodeljena, prizadevnosti strank pri posredovanju informacij Sodišču ter številnih drugih dejavnikov, kot so javne

obravnavne ali predložitve zadeve velikemu senatu.

Nekatere vloge je mogoče označiti kot nujne in jih obravnavati prednostno, predvsem v primerih, ko pritožniku grozi neposredna nevarnost telesnih poškodb.

Odločitve in sodbe Sodišča

37 *Kakšna je razlika med odločitvijo in sodbo?*

Odločitev običajno poda en sam sodnik, odbor ali senat sodišča. Nanaša se zgolj na dopustnost in ne na vsebinsko utemeljenost zadeve. Senat običajno istočasno obravnava dopustnost in utemeljenost pritožbe in za tem izda sodbo.

38 *So sodbe za države zavezujoče?*

Sodbe, v katerih je ugotovljena kršitev, so za države zavezujoče in treba jih je izvršiti. Izvrševanje sodb nadzoruje Odbor ministrov Sveta Evrope, predvsem da se zagotovi plačilo odškodnine pritožnikom za povzročeno škodo, ki jo je Sodišče naložilo državi.

39 *Se je zoper sodbo mogoče pritožiti?*

Odločitve o nedopustnosti in sodbe odborov ali velikega senata so dokončne in se nanje ni mogoče pritožiti. Vendarle stranki lahko v roku treh mesecev od sodbe senata zahtevata predložitve zadeve

velikemu senatu v ponovno odločanje. Zahteve za predložitev velikemu senatu obravnava skupina sodnikov, ki odloči, ali je predložitev primerna.

40 **Kako se izvršujejo sodbe sodišča?**

Ko Sodišče izreče sodbo, s katero je ugotovljena kršitev, spis posreduje Odboru ministrov Sveta Evrope, ki se posvetuje z zadevno državo in organom, odgovornim za izvrševanje sodb, da se sprejme odločitev o tem kako izvršiti sodbo in preprečiti podobne kršitve Konvencije v prihodnje. Izvršitev se izvede v obliki splošnih ukrepov, predvsem sprememb zakonodaje, in po potrebi individualnih ukrepov.

41 **Kakšne so posledice sodbe, s katero je ugotovljena kršitev?**

Če Sodišče ugotovi kršitev, mora država zagotoviti, da se takšne kršitve v prihodnosti ne bodo ponovile, sicer lahko Sodišče proti državi izda nove sodbe. V nekaterih primerih mora država spremeniti zakonodajo, da je ta skladna s Konvencijo.

42 **Kaj je pravično zadoščenje?**

Ko Sodišče sankcionira državo in ugotovi, da je pritožnik utrpel škodo, pritožniku dosodi pravično zadoščenje – znesek, ki predstavlja odškodnino za utrpelo škodo. Odbor ministrov zagotovi, da je dosojeni znesek dejansko izplačan pritožniku.

43 **Kaj je pilotna sodba?**

Sodišče je v preteklih nekaj letih razvilo nov postopek, namenjen obravnavanju ogromnega števila prejetih pritožb s podobno problematiko, tako imenovanih „sistemskih vprašanj“ – vprašanj, ki se pojavljajo zaradi neskladnosti nacionalne zakonodaje s Konvencijo.

Sodišče zato v zadnjem času uporablja postopek, v okviru katerega se obravnava ena ali več takšnih vlog, medtem ko je obravnavanje podobnih zadev odloženo (preloženo na pozneje). Po izdaji pilotne sodbe Sodišče pozove zadevno državo, naj nacionalno zakonodajo uskladi s Konvencijo, in sporoči splošne ukrepe, ki jih bo izvedla. Nato nadaljuje z reševanjem drugih podobnih zadev.

44 **Kaj je ločeno mnenje?**

Sodniki lahko napišejo mnenje o zadevi, v kateri so zasedali, njihova mnenja pa bodo priložena k sodbi. V mnenju pojasnijo, zakaj so glasovali v skladu z večino (pritrtilno mnenje) ali, nasprotno, zakaj se ne strinjajo z večino sodnikov (odklonilno mnenje).

48 **Se Sodišče ukvarja s kakršnimi koli družbenimi vprašanji?**

Sodišče je bilo seveda pozvano k odločanju glede vprašanj, ki jih ob podpisu Konvencije leta 1950 ni bilo mogoče predvideti. Sodišče je v zadnjih 50 letih odločalo o številnih družbenih vprašanjih, kot so vprašanja glede splava, pomoči pri samomoru, policijskih pregledov, pri katerih se mora osumljenec sleči do golega, suženjstva v domačem okolju, odvzema pravice do iskanja lastnih korenin zaradi pravice matere do anonimnega poroda, nošenja muslimanske naglavne rute v šolah in na univerzah, načela zaščite novinarskih virov, diskriminacije Romov in varstva okolja.

Prihodnost Sodišča

49 **Kaj je Protokol št. 14?**

Protokol št. 14, katerega cilj je zagotoviti dolgoročno učinkovitost Sodišča z optimizacijo filtriranja in obravnavanja vlog, določa, da so najmanj zahtevne zadeve dodeljene novim sestavam sodnikov, uvaja novo merilo dopustnosti (merilo „znatno neugodnejšega položaja“) in podaljšuje mandat sodnikov na devet let brez možnosti ponovne izvolitve. Protokol je začel veljati 1. junija 2010.

Dejavnosti Sodišča

45 **Koliko zadev je obravnavanih pred sodiščem?**

Sodišče je postalo žrtev lastnega uspeha: vsako leto je vloženih več kot 50.000 novih pritožb. Vpliv določenih sodb Sodišča in vse večje priznavanje njegovega dela med državljani držav pogodbenic sta bistveno vplivala na število letno obravnavanih zadev.

46 **Na katere pravice se nanaša večina zadev?**

Sodišče je od svoje ustanovitve v približno polovici primerov ugotovilo kršitev 6. člena Konvencije, ki zadeva pravičnost in trajanje postopkov. 58 % kršitev ugotovljenih s strani Sodišča, se namreč nanaša na 6. člen (pravica do poštenega sojenja) ali 1. člen Protokola št. 1 (varstvo lastnine). V približno 11 % je Sodišče ugotovilo hudo kršitev 2. in 3. člena Konvencije (pravica do življenja ter prepoved mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja).

47 **Sočasni ukrepi zares učinkoviti?**

Čeprav države skoraj vedno upoštevajo začasne ukrepe, obstajajo primeri, ko nekatere niso ravnale v skladu z zahtevami sodišča. Sodišče za te države običajno ugotovi, da niso izpolnile obvez po 34. členu (pravica do pritožbe posameznikov).

Pogosta vprašanja

50 *Kakšni so načrti za spremembe?*

Neodvisno od Protokola št. 14 prevladuje mnenje, da so potrebne dodatne spremembe sistema Konvencije in novembra 2006 je Zbor modrecev, ki ga sestavljajo ugledni pravniki, poročal Odboru ministrov. Zbor je med drugim priporočil oblikovanje novega sodnega mehanizma filtriranja in poslovnika, ki bi urejal določene organizacijske vidike delovanja Sodišča in ki bi ga bilo mogoče spremeniti na bolj preprost način kot je postopek mednarodne pogodbe, določen s Konvencijo. Usmerjevalni odbor za človekove pravice Sveta Evrope proučuje različne predloge.

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

www.echr.coe.int